

VESTRE LANDSRET
DOM
afsagt den 6. maj 2022

Sag BS-42812/2021-VLR (11.
afdeling)

Fagligt Fælles Forbund som mandatar for
A
(advokat Kristian Dahl Holdt)

mod

C A/S
(advokat Karen Margrethe Frederiksen)

Retten i Kolding har den 27. oktober 2021 afsagt dom i 1. instans (sag BS27823/2020-KOL).

Landsdommerne Jens Hartig Danielsen, Elisabeth Mejnertz og Annette Nørby har deltaget i ankesagens afgørelse.

Påstande

Appellanten, Fagligt Fælles Forbund som mandatar for A, har gentaget sin påstand for byretten om, at C A/S skal anerkende at være erstatningsansvarlig for sagsøgers arbejdsulykke den 24. juni 2019 Indstævnte, C A/S, har påstået dommen stadfæstet.

Supplerende sagsfremstilling

I anmeldelsen af arbejdsulykken dateret den 13. august 2019 fremgår under ulykkesbeskrivelsen blandt andet, at "Chaufføren trådte forkert på stigen, og mistede fodfæste og faldt ned".

I brev af 13. januar 2022 til C A/S har Arbejdstilsynet bekræftet modtagelsen af anmeldelsen og oplyst, at Arbejdstilsynet ikke har undersøgt ulykken og derfor heller ikke har taget stilling til, om der er sket en overtrædelse af arbejdsmiljøreglerne i forbindelse med ulykken.

Der er til brug for ankesagen fremlagt billeder af den anvendte stige, satellitbilleder af ulykkesstedet fra Google Maps den 16. marts 2022 og satellitbilleder med angivelse af GPS-rute og markering af aflæsningsområder.

Forklaringer

A har afgivet supplerende forklaring.

A har forklaret, at han under sit tidligere arbejde med specialtransporter skulle læsse store maskiner. De største maskiner blev læsset med totalkran eller kunne selv køre op på lastbilen. Der var ikke en stige med på lastbilen, idet arbejdet som regel kunne udføres uden brug af en stige. Hvis der var behov for en stige, lånte de en stige hos kunden. Ved ansættelsen hos C A/S fik han ikke at vide, at det var en forudsætning for ansættelsen, at han havde erfaring med brug af stiger. Han blev spurgt, om han var bange for højder, hvilket han svarede nej til. Der blev ikke talt om brug af stiger. Oplæringen i Holland var et krankursus, hvor han lærte at bruge og styre en kran og at anhugge kranen. Ulykkesstedet er angivet på oversigtskortet, ekstrakten side 171. Den hvide bygning var der ikke på det tidspunkt. Lastbilen holdt med venstre hjulpar på græsset, som var forholdsvis højt. Han kan ikke udtale sig nærmere om den på rute, som er markeret ved brug af gps, herunder at ruten ikke går forbi det sted, som han mener er uheldsstedet. Han har ikke på noget tidspunkt forklaret, at ulykken skulle være sket i forbindelse med, at han lænede sig ud og var ved at lukke lågen på generatoren. Ulykken skete på den måde, at den eksterne stige væltede, da han efter at have anhugget kranen og var steget ned ad den interne stige trådte ud på den eksterne stige. Man skulle holde med højre hånd på metalkanten øverst på generatoren og med venstre hånd holde i den interne stige som vist på fotoet i ekstrakten side 148. Stigen væltede, idet han med højre fod trådte ud på den eksterne stige og skulle finde et sted at holde fast i stigen med højre hånd.

Hverken da han var ansat som lagerarbejder, eller da han var ansat til at vaske busser, fik han videre erfaring med at bruge stiger. Han har ikke fået vejledning om, hvordan han skulle vende en stige, men han har ikke vendt stigen forkert med den

buede side af trinene opad som vist på billedet i ekstrakten side 167. På det sted, hvor aflæsningen skulle foregå, var der højt græs og ujævnt underlag. Hvis underlaget havde været plant, ville han ikke have haft behov for vejledning i brug af stigen. Han havde ikke fået vejledning om, hvad det røde trin betød. Han vidste, at en stige skal stilles skråt og ikke må stå skævt. Han kunne ikke finde på at træde op på en stige, der stod skævt. Han kendte ikke til, at en stige skal række 1 meter op over det sted, hvorpå stigen støtter.

Anbringender

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten.

C A/S har yderligere anført, at beskrivelsen i stævningen af omstændighederne ved ulykken udgør en bindende proceserklæring, jf. retsplejelovens § 263, stk. 1, om at uheldet skete, idet A skulle "træde over på den transportable stige, samtidig med, at lågen skulle lukkes", og at denne ikke kan tilbagekaldes eller berigtiges, jf. retsplejelovens § 263, stk. 2, modsætningsvis

A har heroverfor gjort gældende, at han under sin forklaring under hovedforhandlingen i byretten har beskrevet de faktiske omstændigheder ved ulykken, og at hans ret til at afgive forklaring om den ulykke, han har været udsat for, ville være illusorisk, såfremt advokatens beskrivelse under skriftvekslingen måtte anses for en bindende proceserklæring, jf. retsplejelovens § 263, stk. 1.

Landsrettens begrundelse og resultat

Beskrivelsen i stævningen af omstændighederne ved ulykken udgør under de foreliggende omstændigheder ikke en proceserklæring, men må anses som mandatarens oplysninger om faktum, som kan korrigeres under A's partsforklaring.

Landsretten lægger herefter til grund, som forklaret af A, at han med højre fod trådte fra den interne stige på generatoren ud på det øverste trin på den eksterne stige, og at stigen væltede.

Det er heller ikke efter bevisførelsen for landsretten muligt at fastlægge nøjagtigt, hvor arbejdet med aflæsning af generatoren foregik. Det tiltrædes endvidere, at det ikke kan lægges til grund, at årsagen til uheldet var, at stigen stod ustabilt på underlaget, hvorimod årsagen til, at stigen væltede, var, at A trådte over på den eksterne stiges øverste trin.

Det er oplyst, at stigen var 2½ meter høj, og det fremgår af billederne i bilag A, at stigen på siden var forsynet med en vejledende billedserie, at det næstøverste trin, som flugtede med ladet og nederste trin på generatorens interne stige, var rødt, og at det var muligt at holde fast i stigen med højre hånd samtidig med, at man trådte ned

på trinnet under det røde trin. Uanset at den transportable stige ikke, som det er anbefalet i AT-vejledning B.3.1.1-3 af 1. juli 2005, ragede mindst 1 meter op over adgangsstedet, er der herefter ikke grundlag for at fastslå, at arbejdet ikke var sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. arbejdsmiljølovens § 38, stk. 1.

Efter oplysningerne om A's erhvervserfaring tiltrædes det, at anvendelsen af stigen for ham var et sædvanligt og ukompliceret led i arbejdsprocessen, og at det ikke var påkrævet, at kollegaen konstant førte tilsyn med As udførelse af arbejdet. Der er derfor ikke grundlag for at fastslå, at arbejdsgiveren har forsømt pligten i arbejdsmiljølovens § 16 til at føre tilsyn med A eller instruktionspligten i lovens § 17.

Det tiltrædes herefter og efter en samlet vurdering, at arbejdsgiveren er frifundet for A's påstand. Landsretten stadfæster derfor byrettens dom.

Efter sagens udfald skal Fagligt Fælles Forbund som mandatar for A i sagsomkostninger for landsretten betale 25.000 kr. til C A/S. Beløbet er til dækning af udgifter til advokatbistand ekskl. moms. Ud over sagens værdi er der ved fastsættelsen af beløbet til advokat taget hensyn til sagens omfang og forløb.

THI KENDES FOR RET:

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal Fagligt Fælles Forbund som mandatar for A inden 14 dage betale 25.000 kr. til C A/S.
Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

RETTEEN I KOLDING DOM

afsagt den 27. oktober 2021

Sag BS-27823/2020-KOL

Mandatar Fagligt Fælles Forbund for

A

(advokat David Østervig)

mod

C A/S

(advokat Marlene Deleuran Hedegård)

Denne afgørelse er truffet af kst. dommer Julie Nymark Breum.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen, der anlagt den 9. juli 2020, omhandler erstatning for A's ulykke den 24. juni 2019. Denne afgørelse vedrører i medfør af retsplejelovens § 253, stk. 2, spørgsmålet om, hvorvidt C A/S ifalder erstatningsansvar for ulykken.

A har fremsat følgende påstand:

C A/S tilpligtes at anerkende at være erstatningsansvarlig for A's arbejdsulykke den 24. juni 2019.

Sagsøgte, C A/S, har fremsat påstand om frifindelse.

Oplysningerne i sagen

A var på ulykkestidspunktet ansat som chauffør for C A/S. Han havde været ansat siden april 2019 og var fortsat under oplæring på uheldstidspunktet. Den 24. juni 2019 skulle han sammen med en kollega opstille generatorer på Roskilde Festival. Generatorerne skulle løftes ned fra en lastbil ved hjælp af en

kran. Forud herfor skulle krankrogen hægtes fast i generatorens kran-øje (anhugges). For at udføre denne opgave skulle A ved hjælp af både en ekstern stige og en på generatoren indbygget stige kravle op på generatoren for at nå op til anhugningsstedet. I den forbindelse væltede den eksterne stige, hvorved A faldt og pådrog sig skade på sin venstre arm/håndled.

Af skadestuenotat af 24. juni 2019 fra Roskilde Sygehus fremgår blandt andet:

"Anamnese

47 årig mand, på arbejde på Roskilde festival faldet 2½ m ned og taget fra med ve. håndled. Ikke slået sig andre steder. Ikke været bevidstløs.

..."

Af speciallægeerklæring af 27. december 2020 fra overlæge, speciallæge i ortopædisk kirurgi Asmus Overbeck Petersen, udarbejdet til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, fremgår om ulykkestilfældet:

"Undersøgte var den 24.06.2019 på arbejde, hvor han i lastbil med en kollega var ankommet til Roskilde Festivalen med store strømgeneratorer, der stod i række i hver side af laddet. Man skulle kl. 11 læsse en generator af, og for at få lastbilens kran sat fast på generatoren, kravlede skadelidte først op ad en stige fra jorden og op på siden af generatoren, hvorefter han på en indvendig stige gik videre op i 4 meters højde for at koble kranens krog i generatorens øje. Han gik herefter ned af først den indvendige stige, og da han trådte over på den nederste stige, skred den, og skadelidte faldt sammen med stigen 2½ meter ned på jorden, hvor han landede ovenpå venstre arm. Han mærkede straks et smertejag i venstre håndled. Da man var bange for at armen var brækket, tog man kontakt til pladsmanden, der sørgede for, at skadelidte blev kørt på Roskilde Sygehus, hvor han ankom kl. 12."

Der har under sagen været forevist fotos af generator, lastbil/kranbil og stige svarende til de genstande, der blev arbejdet med på skadestidspunktet.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af A, D og B.

A har forklaret, at han blev ansat ved C A/S lige før påsken 2019. Han startede op lige efter påske. Han har nærmest altid kørt lastbil. Han har i hvert fald 20 års erfaring. Det sidste job, han havde inden C A/S, var med speciallasttransporter. Han havde ikke før arbejdet med det, han skulle ved C A/S, eller med kraner. Men han så det som en udfordring, og han fik et krankursus inden opstart. Der var vist tale om et "lillekran"-kursus. Kurset tog 2 uger. Desuden var han en uge i Holland-afdelingen for at få noget erfaring i,

hvordan de gjorde. Derefter var han på en uges krankursus igen. Både opholdet i Holland og kurserne var for at lære kranarbejdet atAde; hvordan man anhugger, og hvordan man bedst placerer generatorerne.

Det var kun de helt store generatorer, der havde en intern stige. Ved de mindre stillede de bare stigen op ad generatoren og kravlede op for at anhugge. Han havde prøvet at arbejde med den pågældende opgavetype, som han kom til skade ved, max to gange før uheldet.

Det gav nærmest sig selv, hvordan opgaven skulle udføres, da krankrogen var placeret på generatoren, så den var i balance, når man løftede den. Han tror ikke, at han fik instruktion i, hvordan man sikkerhedsmæssigt forsvarligt kravlede fra den ene stige til den anden.

På uheldsdagen havde B og han læsset kranbilen i Vejle og var kørt til Roskilde. De fik anvist, hvor de skulle læsse af. Man læsset først generatoren på forvognen af, hvorefter man flytter generatoren fra bagvognen frem på forvognen og kører derhen, hvor den skal være.

Fordi B var meget erfaren i at køre kran på steder med meget lidt plads, aftalte de, at sagsøgeren skulle kravle op og anhugge. B var den, man gik til, hvis der var noget, man ikke kunne finde ud af. Han vidste det hele.

Da de kom til lossestedet, stillede han stigen op ad generatoren, kravlede op, åbnede lågen og kravlede op ad den indvendige stige for at anhugge. Det er 3-4 meter oppe. Han hængte krogen i og begyndte derefter nedstigningen. Da han stod på den indvendige stige og skulle over på den eksterne stige, holdt han fast med højre hånd og flyttede først den ene fod ud på stigens øverste trin. Han mærkede efter med foden og mente, at det var godt nok. Da han ville flytte vægten over, væltede stigen. Han holdt fast i en lille metalkant med hånden. Han troede, at han havde fodfæste, da han mærkede efter med den ene fod. Han mistede grebet med hånden, da han trådte ud på stigen. Han rakte ikke ud for at lukke lågen, da han kravlede over på den eksterne stige.

Til foto ekstraktens side 50 har han forklaret, at det var den type generator, de havde med. Opstillingen var også nogenlunde som på billedet, bortset fra at underlaget var græs/grus eller lignende "festivalbund". Der var højt græs. Man kan godt sige, at det var en knoldet overflade. Det var ikke græs som på en fodboldbane. Han kan ikke sige, om han stod præcis som på fotoet. Han væltede, da han trådte ud på stigen. Han gjorde ikke som på fotoet side 51, hvor figuranten sætter foden ned på stigens tredje trin. Han satte foden ud på stigens øverste trin, fordi det virkede sikkert nok. Han havde ikke fået instruktion om andet. Man skal lukke lågen, når man er gået ned ad stigen. De få gange, han

havde udført opgaven før, trådte han ud på stigens øverste trin. Der var ikke andre måder at gøre det på end med den eksterne stige.

B så ikke selve uheldet. Han kom først om på den side, da sagsøgeren var faldet. Sagsøgeren satte sig ind i bilen; det var svært med en hånd. Derefter ringede B efter en medhjælper fra festivalen, som kørte sagsøgeren på sygehuset i Roskilde.

Han har arbejdet med specialtransporter med stort gods. Han har brugt stiger i sit tidligere arbejde, men ikke ret tit. Han kom op i højden, men brugte længere stiger. På de to krankurser inden han startede for C A/S, arbejdede de også nogle gange med stiger.

Til foto ekstraktens side 52 har han forklaret, at han ikke kendte til de gængse regler om, hvordan man bruger stiger. Han var ikke blevet instrueret om det. Han stillede stigen som den bedst kunne, så den stod sikkert. Det var åbenbart ikke godt nok. Han har ikke tidligere haft uheld, når han har brugt stiger. Han er med på, at man ikke læner sig ud for fx at lukke en låge, når man står på en stige.

Han trådte ud på det øverste trin af stigen. Han havde venstre fod på den interne stige og flyttede højre fod ud på den eksterne stige. Stigen væltede til siden. Han ved ikke, om det var, fordi han trådte skævt ud på den. Stigen væltede til hans venstre side – ind mod lågen (foto ekstraktens side 48).

Når man skal åbne lågen til den interne stige, kan man nå det første håndtag fra den eksterne stiges trin nr. 2 nedefra. Derefter skulle man åbne en lås eller blot dreje et håndtag, mens man stod på den eksterne stige. Derefter gik man ned på jorden igen for at åbne lågen. Han nåede ikke ned på jorden for at lukke lågen igen efter at have anhugget, men det var det, han ville have gjort.

Han husker ikke, om han åbnede lågen så meget som på fotoet ekstraktens side 48. Den kan lukkes helt op, så den flugter med generatoren.

Han tror ikke, at han ramte lågen, da han væltede, men han havde hjelm på, og det hele gik meget stærkt.

Han kravlede op ad stigen flere gange før anhugningen, men bemærkede ikke, at den var ustabil. Da han kravlede op ad den, syntes han, at den stod stabilt. Da havde han også begge ben på den samtidig.

Han syntes selv, at han opstillede stigen forsvarligt. Mærkaterne på stigens side har han ikke fået gennemgået. Han ved ikke, hvad det røde trin nr. 2 fra oven betyder. Han har ikke før oplevet en stige med et rødt trin.

Han havde vistnok prøvet en tilsvarende opgave som den, han kom til skade ved, to gange før uheldet. Han havde også prøvet at anhugge andre generatorer, hvor der ikke er samme system med ekstern og intern stige. Han kan ikke nærmere anslå, hvor tit han havde gjort det.

Det kan godt passe, at de havde i alt fire generatorer med den dag. Uheldet skete ved anhugningen af andet generatorsæt. Han er ikke sikker, men mener at det også var ham, der anhuggede, da de læssede første sæt af. Første sæt blev læsset af et andet sted, hvor underlaget var helt plan og græsset var slået. Der var 300-400 meter mellem de to aflæsningssteder.

Da de kom til pladsen, fik de at vide, hvor generatorerne skulle læsses af. De drøftede om fordeling af opgaverne med anhugning og kranføring, men ikke det konkrete om, hvordan man anvendte de pågældende stiger. Der var ikke meget plads til aflæsningen på sted nr. 2, så derfor var det godt, at B førte kranen, da han var erfaren i det. Han husker ikke, om B vidste, at han var begyndt at anhugge, men han tror det, da B kunne se, hvornår han var færdig med at anhugge. Derefter begynder han straks at løfte.

D har forklaret, at han er transport- og logistikplanlægger ved C A/S. Han har ansvaret for den daglige planlægning af transport og logistik. Han er chaufførernes nærmeste kontaktperson. Hvis han ikke kan løse et problem for en chauffør, skal han bringe det videre til næste led, som enten er i Vejle eller Holland.

Under hele oplæringsforløbet var det primært As kollega B, der varetog oplæringen. Desuden var A på en uges intensiv sidemandsoplæring hos C A/S' modervirksomhed i Holland. Det er der, man har de bedste ressourcer til oplæring. A var fortsat under oplæring, da uheldet skete. Man kører normalt alene, når man er fuldt oplært. A kunne på det tidspunkt godt varetage enkelte opgaver alene, men var også fortsat under oplæring. Han havde været alene af sted på enkelte opgaver inden ulykken. På ulykkesdagen var han ikke alene.

A blev ikke oplært i brug af stiger. Det var deres forudsætning ved ansættelsen, at A var bekendt med brugen af stiger på baggrund af hans mangeårige erfaring. Der blev derfor ikke givet særlig oplæring i brug af stiger, og A gav heller ikke udtryk for, at han var usikker på stigers anvendelse. Forud for ulykken havde han desuden været ude på andre opgaver, hvor den pågældende stige blev anvendt.

Til fotoet ekstraktens side 48 har vidnet forklaret, at generatoren er magen til den, der blev arbejdet med på ulykkesdagen. Bilag D på ekstraktens side 53 er et teknisk datablad for en generator som den, der blev anvendt. Den pågældende generator er 2500 mm høj og har en bruttovægt på 4,78 tons.

Fra jorden til generatorens anhugningssted er der i underkanten af 3,5 meter. Lastbilladet er vist 97 cm fra flisebelægningen (foto ekstraktens side 48, bilag A).

Arbejdsopgaven er at anhugge generatoren med kranen, der er monteret på lastbilen. Det nederste håndtag på lågen kan nås fra jorden. Derefter kravler man op på stigen og åbner det øverste håndtag, hvorefter man kravler ned igen og åbner lågen. Derefter kan man komme helt op på generatoren og anhugge kranen. Derefter kravler man ned og lukker lågen, hvorefter man løfter generatoren af ladet.

På grund af lågens størrelse vil det ikke være muligt at lukke den forsvarligt fra en stige. Lågen er over en meter bred, det vil sige mere end en arms længde.

Han vurderer, at det tager et par minutter at udføre hele anhugningsprocessen.

Uheldet blev anmeldt til arbejdstilsynet. Der blev ikke givet en påtale til C A/S i den anledning. De har foretaget en intern vurdering af ulykken, og det er det.

Da ulykken skete, var der allerede en proces i gang i C A/S med at skifte stigerne ud med nye. Der var dog endnu ikke sket udskiftning. De er skiftet nu. Desuden har man udskiftet krogene, så man i videst muligt omfang har elimineret brug af stiger.

Kort efter stigeudskiftningen blev der også lavet en udskiftning til automatkroge i hele flåden. Det er hovedafdelingen i Holland, der beslutter og foretager dette. Det er ikke afdelingen i Vejle, der beslutter den slags. De har selvfølgelig rapporteret uheldet internt i deres system, og vidnet kan ikke udelukke, at ulykken har haft indvirkning på beslutningen om at skifte stiger og overgå til automatkroge. De nye stiger kan vist blive helt op til 6 meter, da det er udskudsstiger.

Lige efter ulykken stoppede de med at bruge stiger. De nåede dog frem til, at det ikke var stigen, der var årsagen til uheldet. De nye udtræksstiger kan eliminere brugen af den interne stige. Automatkrogene har helt elimineret behovet for at bruge stiger.

Stigen opfyldte alle krav til brug af stiger. Den havde en højde, så den var egnet til at nå den interne stige. De mener derfor ikke, at stigen var årsagen til problemet.

Han havde aldrig selv prøvet at anhugge den pågældende generatortype. Billederne i sagen er taget af ham og sikkerhedsrepræsentanten i Vejle, da de evaluerede ulykken for at se, om de kunne ændre noget. De prøvede at

genskabe ulykkescenariet. Vidnet prøvede i den forbindelse to gange at kravle op og ned ad stigen for at anhugge. Han har således prøvet det de to gange efterfølgende.

Det røde trin på stigen angiver max-trædehøjden. Man må ikke træde højere på stigen end det røde trin. Det skal forstås sådan, at man ikke på træde *på* det røde trin, men kun *under* det røde trin.

Han anslår, at de har ca. en arbejdsulykke om året i Vejle. Han er ikke bekendt med, at arbejdstilsynet har været rykket ud til dem i forbindelse med en arbejdsulykke.

B har forklaret, at han fortsat er ansat hos C A/S. Han har været ansat som chauffør i 4 år og laver i dag det samme som på uheldstidspunktet. Han har kørt som chauffør i næsten 20 år. A blev sidemandsoplært af ham. A var fortsat under oplæring, da uheldet skete.

Han har ikke instrueret A i brugen af stiger, men det var hans indtryk, at A var vant til at arbejde med stiger.

Til foto ekstraktens side 48 har han forklaret, at bilen på det foto svarer til den, de kørte med den dag. Man skal op ad stigen, over på maskinen og op ad stigen for at sætte krogen på.

Man åbner lågen ved at kravle op på stigen og åbne det øverste håndtag. Det nederste håndtag kan åbnes fra jorden. Han kunne ikke selv finde på at åbne lågen, mens han stod på stigen.

Det tager 30-60 sekunder at anhugge. Han ved ikke, hvor mange gange A havde prøvet at anhugge denne type generator før uheldet. Han tror, at det var første gang.

De havde 4 generatorer med den dag, som skulle leveres to forskellige steder på pladsen. Uheldet skete, da de håndterede sæt nr. 2. Han husker ikke, om det var, da krogen skulle på eller af.

De havde ikke aftalt fordeling af arbejdet. De havde talt om, hvordan man bedst kom op ad stigen og den interne stige, men han husker ikke mere konkret, hvad de drøftede i den forbindelse. Han husker ikke, om de havde talt om, at lågen skulle lukkes fra jorden og ikke fra stigen.

Han så ikke uheldet ske. Han stod enten på modsatte side af bilen eller foran den. Han var ved at pakke kranen ud. Han vidste ikke, at A var på vej op for at anhugge. Det fandt han ud af, da A satte krogen på eller tog den af. A må selv have stillet stigen op, før den væltede.

Ken fortalte ikke, hvad der var sket, da vidnet kom om til ham. Han sagde vist bare, at han var væltet og havde slået sin hånd. Vidnet husker ikke, hvilken side stigen var skredet ud til. A må have stået med en fod på stigen og lagt vægten forkert vægt på den, så den kunne skride ud.

Han ved ikke, om A vidste, at man ikke må gå længere op end tredjeøverste trin på en stige. Han tror ikke, at han havde set A gå længere op end det tredjeøverste trin. Hvis han havde set det, ville han være kommet med en bemærkning om det. Mærket på stigen betyder, at man ikke må gå længere op end under markeringen.

Underlaget var tørt og fast. Det var ikke ustabil. Han ville ikke selv være betænkelig ved at gå op på stigen. Jorden var ikke knoldet og slet ikke mudret.

Han mindes ikke, hvilken opgave han udførte, de de anhuggede og kranede det første sæt generatorer. De havde ikke nogen fast opgavefordeling.

Han har prøvet at anhugge den pågældende generator. Når han skulle udføre opgaven, kravlede han helt ned på det nederste trin på den interne stige, før han trådte over på den eksterne. Det var for at være så sikker som muligt og for at kunne kravle ned på det tredje trin på den eksterne stige. Man måtte ikke stå på det røde trin, men på trinnet nedenunder, som er det tredjeøverste trin på stigen. Det havde han ikke talt med A om.

Stigerne er efterfølgende udskiftet. Han har forstået det sådan, at det er en opgradering af deres flåde. Mere ved han ikke om det.

Parternes synspunkter

A har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

- at arbejdet ikke var tilrettelagt og ikke blev udført sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 38,
- at arbejdsstedet ikke var indrettet sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 42,
- at de tekniske hjælpemidler ikke var indrettet og ikke blev anvendt sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 45,
- at der ikke blev givet instruktion om de sikkerhedsmæssige risici, samt at der ikke blev gennemført et effektivt tilsyn, jf. normerne i arbejdsmiljølovens §§ 16 og 17,

at sagsøgte ikke havde sikret, at stigen var så lang, at den stak 1 meter op over kanten til adgangsstedet,

at sagsøgte ikke havde sikret, at stigen kunne fastspændes eller i øvrigt sikres mod udskridning,

at arbejdet således blev udført i strid arbejdstilsynets vejledning om brug af transportable stiger, AT-vejledning B.3.1.1,

at det var en skærpende omstændighed at underlaget var en knoldet græsmark.

..."

C A/S har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

1. Ansvar

Det gøres overordnet gældende, at sagsøgte ikke er erstatningsansvarlig for sagsøgers uheld den 24. juni 2019.

Det er sagsøger, der har bevisbyrden for, at sagsøgte har handlet ansvarspådragende, herunder er det sagsøger, der skal føre bevis for de af sagsøger påståede uforsvarlige forhold såsom, at der skulle have været et knoldet underlag.

Det er sagsøgtes forståelse, at uheldet skete, idet sagsøger lænede sig ud i forsøgte på at lukke lågen på generatoren og dermed til den interne stige, imens han stod (eller var på vej over på) på den eksterne/transportable stige. Der henvises til billederne i bilag A.

Som det fremgår af brugsvejledningen på selve stigen, jf. billedet i bilag A, side 5, og som i øvrigt må betragtes som almen viden - især for en erfaren lastbilchauffør - må man ikke læne sig til siderne, når man står på en stige, idet der er nærliggende risiko for, at stigen vælter.

Efter brugen af den interne stige for at kunne anhugge generatoren burde man gå helt ned ad den eksterne stige og lukke det nederste håndtag på lågen fra jorden. Hvis der er behov for, at det øverste håndtag også skal lukkes, må man herefter kravle op ad den eksterne stige igen. Der var dog ikke i nærværende tilfælde behov herfor, idet generatoren blot skulle løftes ned fra ladet på lastbilen.

Sagsøger gør til støtte for et ansvar gældende, at den anvendte transportable/eksterne stige ikke stak mindst 1 meter op over adgangsstedet, og at stigen ikke var sikret mod udskridning (og væltning), jf. AT-vejledningen om brug af transportable stiger.

Det gøres først og fremmest gældende, at det ikke har betydning for uheldet, hvorvidt stigen har haft en tilstrækkelig højde. Stigen havde – uafhængig af dens højde og hvert fald uafhængig af en yderligere højde på f.eks. 30 cm – væltet i sagsøgers forsøg på at lukke lågen på generatoren, mens han stod på stigen. Der er således ikke juridisk årsagssammenhæng mellem stigen eventuelle mangelfulde højde og uheldets indtræden.

Dernæst gøres det gældende, at stigen højde var tilstrækkelig til løsning af den pågældende opgave, og at opgaven således var planlagt og kunne gennemføres fuldt forsvarligt.

Hvis adgangsstedet skal forstås som punktet ovenpå generatoren, hvor sagsøger skulle op for at foretage anhugning, var der selvsagt ikke krav om, at den eksterne stige i det pågældende tilfælde skulle stikke 1 meter op over generatoren/anhugningsstedet, idet den eksterne stige blev afløst af den interne stige som adgangsvej, hvorved den eksterne stige ikke skulle anvendes hele vejen op.

Hvis adgangsstedet skal forstås som det sted, hvor den eksterne stige blev afløst af den interne stige, er 1 meter kravet uden betydning i den konkrete sammenhæng, da formålet med kravet er, at der skal være noget at holde fast i, og at man ikke må gå længere op ad stigen end på stigen tredjeøverste trin, jf. AT-vejledningen.

I overensstemmelse hermed anføres i BFA Bygge og Anlægs vejledning om stiger, at "*der skal være et håndfæste ca. 1 m over øverste niveau*". Øverste niveau skal - ifølge tegningen i vejledningen - forstås som det øverste plan/niveau, som stigen (her den eksterne stige) skal give adgang til (her den interne stige). Idet der er rigeligt at gribe fat i ca. 1 meter (og mere) over det sted, hvor den eksterne stige blev afløst af den interne stige, er der intet at bebrejde sagsøgte i forhold til højden på stigen.

I relation til kravet om sikring mod udskridning og væltning gøres det gældende, at sikring var sket eller kunne være sket i tilstrækkeligt omfang i relation til den pågældende opgave, hvor sagsøger – hvis denne ellers var blevet bedt om at udføre opgaven – skulle gå ned på jorden for at lukke det nederste håndtag på lågen.

Den eksterne stige havde således antiskrid på fødderne, jf. billederne i bilag A, og der var mulighed for at opsætte stigen på et skridsikkert og stabilt underlag

i form af en græsplæne (kommende teltområdet til Roskildefestival, der blev afholdt den 29. juni til 7. juli 2019).

Sagsøger har ikke ført bevis for, at underlaget var knoldet, og at stigen dermed ikke kunne placeres sikkerhedsmæssigt forsvarligt af sagsøger. Det har i øvrigt formodningen imod sig, at underlaget var knoldet, da der var tale om en græsplæne til brug for teltområde.

Det kan ikke bebrejdes sagsøgte, at der ikke var en stigefod på den eksterne stige, idet stigen alene skulle bruges som adgangsvej, og der således ikke skulle udføres arbejde fra stigen. Selvom der havde været en stigefod på stigen, burde sagsøger henset til afstanden ikke have forsøgt at lukke lågen, mens han stod på stigen.

Der er mellem parterne enighed om, at sagsøger var en erfaren lastbilchauffør, at sagsøger ved opstarten af sin ansættelse i april 2019 var på to krankurser af 1½ måneds varighed, og at sagsøger herefter fik sidemandsoplæring af kollegaen B, som han fortsat var under oplæring af, da uheldet skete.

Sagsøger valgte at udføre den pågældende anhugningsopgave på eget initiativ, og han bad ikke om assistance eller råd forinden. Sagsøgte havde derfor ikke haft mulighed for at give sagsøger instruktion om opgavens udførelse.

Det gøres hertil gældende, at sagsøgte ikke var forpligtet til at give sagsøger instruktion om, at han ikke måtte læne sig ud over siderne på stigen for (at forsøge) at lukke lågen på generatoren. Benyttelsen af en almindelig stige må anses som en sædvanlig og simpel arbejdsopgave for sagsøger.

Hvis sagsøgte måtte anses for at være erstatningsansvarlig, gøres det gældende, at sagsøger har udvist erstatningsrelevant egen skyld, idet denne har udført opgaven på eget initiativ, og idet denne selv har placeret stigen og derfor var nærmest til at sikre, at stigen stod tilstrækkeligt sikkert, før han trådte op på den. Det var muligt at sætte stigen stabilt på det pågældende underlag.

2. Årsagssammenhæng

Sagsøgte anerkender, at der er medicinsk årsagssammenhæng mellem sagsøgers gener i venstre arm og uheldet den 24. juni 2019, og at der er årsagssammenhæng mellem uheldet og sagsøgers sygdoms-
ding/uarbejdsdygtighed fra uheldet og frem til raskmeldingen den 27. august 2020, frem til hvilket tidspunkt sagsøger (ca.) har rejst krav på svie og smerte og tabt arbejdsfortjeneste.

3. Erstatningsopgørelse

...”

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettenns begrundelse og resultat

Efter D's forklaring var det en forudsætning for ansættelsen, at A's erfaring medførte, at der ikke skulle ske særskilt oplæring i anvendelsen af stiger. A har i overensstemmelse hermed forklaret, at han var bekendt med anvendelsen af stiger.

A havde været på samlet fire ugers oplæring i de nye arbejdsopgaver med kran og var fortsat under oplæring på skadestidspunktet. Han var imidlertid en meget erfaren lastbilchauffør, der tidligere havde kørt med flere forskellige typer af gods, herunder tungt gods. Retten lægger på denne baggrund til grund, at anvendelse af stige var et sædvanligt og ukompliceret led i arbejdsprocessen. Der er derfor ikke grundlag for at fastslå, at arbejdsgiveren havde pligt til at give A særlig instruktion herom eller føre tilsyn hermed.

Der er afgivet forskellige forklaringer om underlaget på festivalpladsen, hvor ulykken skete. På denne baggrund kan det ikke lægges til grund, at årsagen til, at stigen væltede, var, at den stod ustabilt på grund af underlaget.

Efter A's forklaring lægges det derimod til grund, at årsagen til ulykken var, at han ved forflyttelse fra den interne stige til den eksterne valgte at træde over på den eksterne stiges øverste trin.

På baggrund af fotomaterialet af opstillingen med den interne og den eksterne stige lægges det til grund, at det, selv om den eksterne stige ikke ragede 1 meter op over den interne stiges nederste trin, var muligt at undgå denne sikkerhedsmæssigt u hensigtsmæssige anvendelse, idet det var en praktisk mulighed i stedet at træde ud på den eksterne stiges tredjeøverste trin, mens man som håndfæste anvendte den interne stige.

Den anvendte eksterne stige var forsynet med et rødt næstøverste trin for markering af, at stigen ikke måtte betrædes over dette punkt. B har forklaret, at han ville have påtalt det, hvis han havde observeret A anvende stigens øverste trin til at træde på. Når henses til, at det efter forklaringerne tog maksimalt nogle få minutter at udføre hele anhugningsproceduren, kan det imidlertid ikke bebrejdes C A/S, at der ikke konkret blev ført tilsyn med arbejdet, eller at B ikke nåede at gribe ind over for A's fremgangsmåde.

Det er herefter ikke godtgjort, at C A/S har udvist forhold, der kan medføre erstatningsansvar for As skade. Retten tager på denne baggrund C A/S' frifindelsepåstand til følge.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 25.000 kr. C A/S er momsregistreret.

THIADES FOR RET:

C A/S frifindes.

Fagligt Fælles Forbund som mandatar for A skal inden 14 dage betale sagsomkostninger til C A/S med 25.000 kr.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.